

CLEVELANDSKÁ KLINIKA LOU RUVO V LAS VEGAS

Ak sa povie Las Vegas, určite si každý hneď predstaví kasína a neónové reklamy. Keďže sa mesto stále rozrastá, okrem splnenia snov a túžob je obývané neustále rastúcou populáciou. Jednou z najzaujímavejších a najnovších stavieb tohto mesta je určite Clevelandská klinika Lou Ruvo (Centrum pre zdravie mozgu), navrhnutá Frankom Gehrym. Myšlienka postaviť ju sa zrodila v hlave magnáta Larryho Ruva, ktorého otec Lou Ruvo sa stal obeťou Alzheimerovej choroby pred 16 rokmi.

Práve v tomto smutnom období sa rozhodol Larry Ruvo získať peniaze a vytvoriť zdravotné stredisko s dvoma účelmi: sústrediť sa na zmiernenie priebehu Alzheimerovej choroby u pacientov a upriamiť celosvetovú pozornosť na túto chorobu. Výsledkom je unikátne centrum pre liečbu nielen Alzheimerovej, ale aj Parkinsonovej a Huntingtonovej choroby, a ALS (Lou Gehrig choroba), so zameraním na prevenciu, včasné odhalenie, liečbu a výskum.

Architektonické riešenie

Centrum pre zdravie mozgu, navrhol a zrealizoval slávny architekt, Frank Gehry. Rozdelené je do dvoch častí jed-

Lokalia:	Las Vegas, Nevada, USA
Investor:	Larry Ruvo and Keep Memory Alive
Architektonické riešenie:	Gehry Partners, Los Angeles, California
Hlavný konštruktér:	The Whiting-Turner Contracting Company
Stavebné náklady:	100 mil. USD
Lehota výstavby:	02/2007 - 05/2010

nej budovy - krídel (ľavý a pravý mozog) prepojených nádvorím.

V severnej časti je výskumné centrum a nemocnica, v južnej sú spoločensko-verejné priestory. Po architektonickej stránke, obe časti budovy sú hmotovo a výrazovo odlišné, no zároveň spojené do jedného celku.

V štyroch podlažiach severnej časti sú lekárske ordinácie, izby pacientov a miestnosti pre výskum. Táto časť budovy vyzerá ako stavebnica z bielych

škatúľ, poprúšaných veľkoformátovými oknami. Kancelárske kridlo nie je vôbec pravidelným geometrickým tvarom, ale opisuje jemný oblúk pozdĺž komunikácie.

Južná časť je akýmsi protikladom súmernosti - je to sochársky objem spleti oblúkov z nehrdzavejúcej ocele s typickým rukopisom autora. Najväčším verejným priestorom je pavilón (jeho najvyššia časť dosahuje výšku ako 7-poschodová budova), ktorého strop stúpa a klesá, ako búrlivé more. Celok pôsobí ako obrie skrútené puzzle - 550 kusov z nerezovej ocele, z ktorých ani dva nie sú rovnaké. Jednotlivé priestory južnej časti slúžia na prenajímanie na večierky, svadby a slávnostné príležitosti a výťažok z nájmu bude venovaný fondu centra výskumu.

Napriek svojej architektonickej odvaha, Frank Gehry je citlivý k pacientov aj k opatrovateľov. Pre nich vytvoril samostatný vchod z druhej strany objektu. Hlavný vchod vedie totiž do vstupnej haly s recepciou, ale je bez čakární pre pacientov. Na klinike je nonstop opatrovateľská služba, ktorá jednotlivých pa-

cientov hneď po ošetrení odvedie späť do izieb. Chodby sú zariadené jednoducho a účelovo, doplnené prirodzeným svetlom. Mäkké farby vytvárajú príjemné, upokojujúce prostredie, nie sterilné také typické pre kliniky. Gehryho rukopis je badateľný aj na nábytku, riade či odtieňoch farieb. Steny kliniky sú vyzdobené dielami medzinárodných umelcov, ktorí chcú prezentovať svoje práce v budove tohto významného architekta. Polovica výťažok z predaja týchto umeleckých diel je venovaná ústavu.

Gehry obratne manipuluje s priestorom a materiálom pri vytvorení štruktúr, ktoré určite očaria. Aj keď jeho architektúra vyvoláva rôzne reakcie u pozorovateľov, jedno je isté - každého sa zmocní túžba vojsť do vnútra objektu a dozvedieť sa viac. V tomto ohľade, budova kliniky je určite aj dobrým marketingovým ťahom.

Pripravila
Martina Horváthová-Trnkusová
Foto: www.flickr.com

